

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 24, 2014

Nummer 24, 2014

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1496](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1589](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1574](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1563](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1562](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1593](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1585](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1568](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1582](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1565](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1578](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1559](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1575](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1579](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1592](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1566](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1570](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1580](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1576](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1564](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1588](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1571](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1590](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1567](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1581](#) 01-07-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1560](#) 01-07-2014

Annotatie

[Reikwijdte uitzondering voor het witwassen van uit eigen misdrijf verkregen voorwerpen.](#)

prof. mr. J.S. Nan

ANNOTATIE

Reikwijdte uitzondering voor het witwassen van uit eigen misdrijf verkregen voorwerpen.

prof. mr. J.S. Nan

1. De delictomschrijving van witwassen is op zijn zachtst gezegd ietwat ruim. Een witwasser is volgens artikel 420bis Sr (zie ook artikel 420ter Sr, gewoontewitwassen, en artikel 420quater Sr, schuldwitwassen):

‘a. hij die van een voorwerp de werkelijke aard, de herkomst, de vindplaats, de vervreemding of de verplaatsing verbergt of verhult, dan wel verbergt of verhult wie de rechthebbende op een voorwerp is of het voorhanden heeft, terwijl hij weet dat het voorwerp – onmiddellijk of middellijk – afkomstig is uit enig misdrijf;

b. hij die een voorwerp verwerft, voorhanden heeft, overdraagt of omzet of van een voorwerp gebruik maakt, terwijl hij weet dat het voorwerp – onmiddellijk of middellijk – afkomstig is uit enig misdrijf.’

De ruime strafrechtelijke aansprakelijkheid komt met name voort uit het feit dat onder witwassen wordt verstaan het voorhanden hebben van een voorwerp (alle zaken en alle vermogensrechten, zie artikel 420bis lid 2 Sr), terwijl men weet dat het voorwerp van misdrijf afkomstig is. Ook het voorhanden hebben van een voorwerp dat men heeft verkregen door een eigen misdrijf, levert naar de uitdrukkelijke wens van de (internationale) wetgever witwassen op. De regel dat men een uit eigen misdrijf verkregen goed niet kan helen (zie HR 7 februari 1978, *NJ* 1978/661), is bij witwassen niet van toepassing.

2. Dit kan tot onredelijke uitkomsten leiden. De fietsendief bijvoorbeeld, heeft met het weggrijden op de zojuist gestolen fiets, die fiets voorhanden terwijl hij weet dat deze van misdrijf afkomstig is en lijkt dan aan het witwassen (dit is een veelgebruikt voorbeeld, ook in de wetsgeschiedenis). Daarom heeft de Hoge Raad stapsgewijs een kwalificatieuitsondering geformuleerd voor zowel het verwerven als het voorhanden hebben van een voorwerp dat men zelf door een misdrijf heeft verkregen en waarbij nog geen ‘echte’ witwashandeling is verricht. De uitzondering is als volgt door de Hoge Raad verwoord: ‘Er moet in dergelijke

gevallen dus sprake zijn van een gedraging die meer omvat dan het enkele voorhanden hebben [of verwerven; JSN] en die een op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van dat door eigen misdrijf verkregen voorwerp gericht karakter heeft. Ingeval de gedraging betrekking heeft op een gedeelte van die voorwerpen, kan slechts het voorhanden hebben van dat gedeelte worden aangemerkt als witwassen.' Dat is inmiddels vaste jurisprudentie (zie voor de belangrijkste stappen die de Hoge Raad gezet heeft HR 2 oktober 2007, *NJ* 2008/16, m.nt. M.J. Borgers; HR 26 oktober 2010, *NJ* 2010/655, m.nt. N. Keijzer; HR 8 januari 2013, *NJ* 2013/264-266, m.nt. M.J. Borgers; HR 18 juni 2013, *NJ* 2013/453, m.nt. J.M. Reijntjes en HR 17 december 2013, *NJ* 2014/75, m.nt. M.J. Borgers). De gedachte hierachter is volgens de Hoge Raad dat een automatische verdubbeling van strafbaarheid moet worden voorkomen en dat de opsporing moet zien op het grondmisdrijf dat door de verdachte is begaan (zie ook het jaarverslag van de Hoge Raad over 2013, p. 32-33). Van de feitenrechter wordt overigens een behoorlijke motivering verwacht als hij aanneemt dat een verbergende/verhullende handeling is verricht aangaande een uit eigen misdrijf verkregen voorwerp (HR 8 januari 2013, *NJ* 2013/264, m.nt. M.J. Borgers en HR 17 december 2013, *NJ* 2014/75-76, m.nt. M.J. Borgers).

Over deze kwestie is, ook recent, behoorlijk wat literatuur verschenen (zie naast de diverse noten van Borgers onder meer D.J. van Leeuwen, 'Witwassen naar Nederlands recht. Over voorhanden hebben en het bewijs van witwassen', *DD* 2011/23; S.S. Buisman, 'Witwassen – het enkele verwerven en voorhanden hebben en richtlijnconforme interpretatie', *DD* 2013/53; T. Kooijmans, 'Witwassen: communicatie tussen rechter en wetenschap, maar waar is de wetgever?', *DD* 2014/39 en *NbSr Geannoteerd* 2013/263-264, m.nt. Spijkerman en Bouwman).

3. Bij medeplegen van witwassen is voormelde uitzondering ook van toepassing als het voorwerp afkomstig is van een door de medeverdachte begaan misdrijf. Vereist is dan dat in nauwe en bewuste samenwerking meer is gedaan dan het enkele 'voorhanden hebben' van het voorwerp doordat de gedragingen ook (kennelijk) gericht zijn geweest op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van het voorwerp. Ook gewoonte- en schuldwitwassen kan medegepleegd worden (HR 8 januari 2013, *NJ* 2013/264 en 266, m.nt. M.J. Borgers). In de zaak die leidde tot *NJ* 2013/264 casseerde de Hoge Raad een veroordeling voor medeplegen van gewoontewitwassen door een echtpaar, veroordeeld voor onder meer meerdere afpersingen. De echtelieden hadden jarenlang hun criminele opbrengst buiten het zicht van de Belastingdienst en diverse banken gehouden. Volgens de Hoge Raad ontbrak niettemin een camouflerende handeling (ik meen dat niet gezegd kan worden dat de samenwerking ontbrak). Uit deze zaak volgt voorts dat de uitzondering ook opgaat als de verdachte het eigen misdrijf medegepleegd heeft, maar dat is niet verwonderlijk. In *NJ* 2013/266 was volgens de Hoge Raad niet voldoende dat het hof had vastgesteld dat de

verdachte wist dat haar man geld verkregen door niet-ambtelijke corruptie, bewaarde in de kluis in hun woning. In die zaak lijkt niet alleen een nauwe en bewuste samenwerking te ontbreken om wit te wassen, maar ook een gedraging met een witwaskarakter.

4. Ik merk nog op dat het volgens de Hoge Raad niet relevant is dat de verdachte het uit eigen misdrijf verkregen voorwerp angstvallig heeft verstoep. Dat het geld bijvoorbeeld door de verdachte verstoep is op allerlei plekken in huis (in een kluis, plantenbak, etc.), wil nog niet zeggen dat de verdachte daarmee heeft getracht de criminele herkomst van het geld te verbergen of te verhullen. Ook dat is vaste rechtspraak, zie recent nog HR 20 mei 2014, ECLI:NL:HR:2014:1164 en HR 17 juni 2014, ECLI:NL:HR:2014:1444.

5. De uitzondering heeft al met al een aanzienlijke reikwijdte. In de drie arresten waarop deze annotatie ziet heeft de Hoge Raad echter enige beperkingen aangebracht. Uit HR 25 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:714 (en HR 25 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:716), volgt dat de uitzondering ‘in beginsel geen betrekking [heeft] op een geval als het onderhavige waarin is bewezenverklaard het “overdragen” en het “gebruik maken” – een en ander in de betekenis die ingevolge art. 420bis, eerste lid sub b, Sr aan die begrippen toekomt – van zulke voorwerpen, en evenmin op het daarin voorkomende begrip “omzetten”.’ Sprake was van het telkens overdragen van geld, door girale gelden over te boeken naar (buitenlandse) bankrekeningen of door het geld op te nemen ten name van diverse ondernemingen. Van de witwashandelingen genoemd in artikel 420bis lid 1 sub 1 Sr, ziet de uitzondering dus alleen op het verwerven en voorhanden hebben en niet op het overdragen, gebruikmaken en omzetten. Dat is enkel anders in bijzondere gevallen zegt de Hoge Raad, namelijk onder omstandigheden die niet wezenlijk van elkaar verschillen. Het Openbaar Ministerie kan de uitzondering dan niet omzeilen door het ‘overdragen’, ‘gebruikmaken’ of ‘omzetten’ van het voorwerp ten laste te leggen in plaats van het ‘verwerven’ of ‘voorhanden hebben’ daarvan. Denk aan de dief die een gestolen schilderij in zijn eigen kelder ophangt of op een gestolen fiets rijdt en daarmee van die voorwerpen gebruikmaakt. Van een handeling met een verbergend of verhullend karakter kan dan nog niet blijken en zijn handelen verschilt in die omstandigheden niet wezenlijk van het voorhanden hebben van het schilderij of de fiets.

In HR 22 april 2014, ECLI:NL:HR:2014:956 heeft de Hoge Raad – onder verwijzing naar HR 25 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:716 – bepaald dat de uitzondering evenmin ziet op de witwashandelingen van artikel 420bis lid 1 sub a Sr. Verdachte had in Zweden met haar familie diverse telefoons gestolen en die vervolgens verstoep in een tas tussen de kleding en was naar Nederland gekomen. Let op dat de Hoge Raad in deze uitspraak geen voorbehoud maakt voor situaties die gelijken op het enkele verwerven of voorhanden hebben. Dat is ook logisch, omdat de handelingen van sub a gelet op de tekst van de wet per definitie een verbergend of verhullend karakter hebben. Interessant is verder nog dat de Hoge Raad in deze

zaak aangaf dat aldus (ook) in Nederland sprake was van witwassen, nu verbergen en verhullen als bedoeld in die bepaling ook zien op het verborgen of verhuld houden/zijn. Anders gezegd: witwassen is veelal een voortdurend delict.

6. En uit HR 25 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:702, blijkt dat wel ‘gewoon’ van witwassen gesproken kan worden als het voorwerp *middellijk* uit eigen misdrijf afkomstig is. Volgens de Hoge Raad kan uit de wetgeschiedenis worden afgeleid dat ‘met het gebruik van de term “middellijk” is beoogd ook gevallen waarin sprake is van witwashandelingen ten aanzien van de indirecte opbrengsten van een misdrijf, zoals gevallen waarin uit misdrijf afkomstige voorwerpen zijn omgezet in andere voorwerpen, binnen het bereik van de delictomschrijvingen van art. 420bis en 420quater Sr te brengen’. Van een automatische verdubbeling van de strafbaarheid is dan geen sprake. Het grondfeit betrof het meermaals medeplegen van oplichting, terwijl van het verkregen geld onder meer een huis, plasma-tv en auto waren gekocht en diverse bedragen ook waren overgeboekt. Het voorwerp is met het uitgeven in zoverre al van kleur verschoten en dat kan een probleem voor de verdachte opleveren.

Dat is zelfs het geval als justitie niet (precies) kan achterhalen waaraan het geld is uitgegeven. Stel namelijk dat het Openbaar Ministerie berekent dat de verdachte met de handel in drugs in twee jaar zo’n € 100.000 netto heeft verdiend (al of niet in het kader van de ontnemingsprocedure), hij geen aantoonbare (legale) inkomsten had en in zijn huis verstopt ‘slechts’ € 40.000 wordt aangetroffen. Het lijkt er dan op dat € 60.000 aan het dagelijks onderhoud en dergelijke is besteed en daarmee lijkt witgewassen, tenzij de verdachte aangeeft waar de rest van het wederrechtelijk verkregen voordeel dan is gebleven. Maar dan loopt hij het risico dat het ontbrekende geld conservatoir of executoriaal in beslag genomen wordt (afhankelijk van de fase van de ontnemingsprocedure).

7. De precieze reikwijdte van de uitzondering die door de Hoge Raad wordt gemaakt voor het witwassen van uit eigen misdrijf afkomstige voorwerpen is als volgt. Slechts in het geval de verdachte het voorwerp dat direct afkomstig is van een door de verdachte en/of zijn medeverdachte begaan misdrijf, verwerft of voorhanden heeft, kan zijn handelen niet zonder meer als witwassen gekwalificeerd worden. Dan is een gedraging vereist die meer omvat dan het enkele verwerven of voorhanden hebben van het voorwerp en die een op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van dat door eigen misdrijf verkregen voorwerp gericht karakter heeft. Ten aanzien van de bestanddelen overdragen, gebruikmaken en omzetten (de overige witwashandelingen van sub b), geldt die eis niet (tenzij de regel anders omzeild wordt). De rechtspraak van de Hoge Raad heeft in het geheel geen betekenis voor de verbergende of verhullende gedragingen van sub a. Als het voorwerp middellijk van eigen misdrijf afkomstig is (van de opbrengst is bijvoorbeeld iets gekocht), dan

is ook zonder meer sprake van witwassen. Er is dan immers al een handeling aangaande het oorspronkelijke voorwerp verricht. De witwasser kan het dus niet (opzichtig) 'breed laten hangen'. Zeggen dat je het geld vergokt hebt, helpt overigens ook niet (getuige HR 8 januari 2013, *NJ* 2013/265, m.nt. M.J. Borgers).

RECHTSPRAAK

Uit het bestreden arrest blijkt niet dat het hof zich ervan heeft vergewist dat de stappen van de terugkeerprocedure zijn doorlopen.

Het middel klaagt dat uit het bestreden arrest niet blijkt dat het hof zich ervan heeft vergewist dat de stappen van de terugkeerprocedure zijn doorlopen.

De Hoge Raad overweegt als volgt. In zijn arrest van 21 mei 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY3151, *NJ* 2014/216, heeft de Hoge Raad geoordeeld dat de rechter die een onvoorwaardelijke gevangenisstraf oplegt wegens handelen in strijd met artikel 197 (oud) Sr, zich ervan dient te vergewissen dat de stappen van de in de terugkeerrichtlijn vastgelegde terugkeerprocedure zijn doorlopen en daarvan in de motivering van zijn beslissing dient blijk te geven.

Wegens handelen in strijd met artikel 197 (oud) Sr is de verdachte veroordeeld tot een onvoorwaardelijke gevangenisstraf. Uit het bestreden arrest blijkt niet dat het hof zich ervan heeft vergewist dat de stappen van de terugkeerprocedure zijn doorlopen. Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1579

Zaaknummer: 13/01896

Wetsartikelen: 197 (oud) Sr en Terugkeerrichtlijn

RECHTSPRAAK

Gelet op de onderliggende stukken van het strafdossier is haar oordeel dat de verdenking jegens klager niet samenhangt met de kern van de werkzaamheden van een advocaat en dat die verdenking niet het vertrouwen aantast dat in de samenleving in een advocaat bij zijn optreden in gerechtelijke procedures moet kunnen worden gesteld, niet begrijpelijk. 's Hofs oordeel dat niet gesproken kan worden van zeer uitzonderlijke omstandigheden die rechtvaardigen dat het verschoningsrecht van klager mag worden doorbroken is niet toereikend gemotiveerd.

Het middel klaagt dat de rechtbank haar oordeel dat zich geen zeer uitzonderlijke omstandigheden voordoen op grond waarvan het belang dat de waarheid aan het licht komt moet prevaleren boven het aan de klager, als advocaat, toekomende verschoningsrecht, onbegrijpelijk heeft gemotiveerd.

De Hoge Raad overweegt als volgt. De rechtbank heeft op grond van de onderliggende stukken in de strafdossiers, waarbij de rechtbank kennelijk in het bijzonder het oog heeft op het in 3.4 vermelde proces-verbaal, geoordeeld dat 'ten aanzien van de zaken [betrokkene 1]-[betrokkene 2] en [betrokkene 3]-[betrokkene 4] gesproken kan worden van een redelijk vermoeden van schuld dat klager zich heeft schuldig gemaakt aan strafbare feiten, te weten oplichting van een rechtbank en valsheid in geschrift'. Uit dat proces-verbaal, dat is gehecht aan de door de officier van justitie gedane vordering doorzoeking ter inbeslagneming, blijkt dat de feiten en omstandigheden waarop die verdenking is gebaseerd inhouden dat de klager als advocaat dagvaardingen voor civiele procedures valselijk heeft opgemaakt en in een civiele procedure opzettelijk gebruik heeft gemaakt van een valse schuldbekentenis. Gelet daarop is het oordeel van de rechtbank dat de verdenking jegens de klager niet samenhangt met de kern van de werkzaamheden van een advocaat en dat die verdenking niet het vertrouwen aantast dat in de samenleving in een advocaat bij zijn optreden in gerechtelijke procedures moet kunnen worden gesteld, niet begrijpelijk. Nu de rechtbank mede op grond daarvan tot het oordeel is gekomen dat niet gesproken kan worden van zeer uitzonderlijke omstandigheden

die rechtvaardigen dat het verschoningsrecht van de klager mag worden doorbroken, is dit oordeel niet toereikend gemotiveerd. Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Den Haag, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1565

Zaaknummer: 12/05627

Wetsartikelen: 552a Sv en 21 Rv

RECHTSPRAAK

De opvatting dat de wet niet de mogelijkheid biedt aan het in artikel 552p lid 2 Sv bedoelde verlof voorwaarden te verbinden teneinde te waarborgen dat toewijzing ervan niet in strijd is met artikel 552l lid 1 aanhef en onder c (oud) Sv, is onjuist, ook indien de toewijsbaarheid van het verlof wordt beoordeeld aan de hand van artikel 552l Sv zoals dat luidt met ingang van 1 juli 2013.

Het middel klaagt dat de rechtbank de vordering tot het verlenen van verlof als bedoeld in artikel 552p lid 2 Sv in strijd met artikel 552l lid 1 aanhef en onder c, (oud) Sv heeft toegewezen.

De Hoge Raad overweegt als volgt. In deze zaak stond de rechtbank voor de taak te beoordelen of aan de officier van justitie op de voet van artikel 552p lid 2 Sv verlof kon worden verleend om de daartoe door de rechter-commissaris geselecteerde stukken aan de Mauritiaanse autoriteiten af te geven.

In een dergelijk geval heeft de rechter – zoals de rechtbank ook heeft gedaan – zich te richten naar het volgende toetsingskader. Als uitgangspunt heeft te gelden dat, indien het verzoek is gegrond op een verdrag – hier het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie (*Trb.* 2004, 11) – aan dat verzoek ingevolge artikel 552k lid 1 Sv zo veel mogelijk het verlangde gevolg dient te worden gegeven. Deze bepaling dient aldus te worden verstaan dat slechts van inwilliging van het verzoek kan worden afgezien indien zich belemmeringen van wezenlijke aard voordoen, die voortvloeien uit het toepasselijke verdrag onderscheidenlijk de wet, in het bijzonder artikel 552l Sv, dan wel indien door de inwilliging van het rechtshulpverzoek wordt gehandeld in strijd met fundamentele beginselen van het Nederlands strafprocesrecht (vgl. HR 19 maart 2002, ECLI:NL:HR:2002:ZD2927, *NJ* 2002/580).

Het middel steunt onder meer op de opvatting dat de wet niet de mogelijkheid biedt aan het in artikel 552p lid 2 Sv bedoelde verlof voorwaarden te verbinden teneinde te waarborgen dat toewijzing ervan niet in strijd is met artikel 552l lid 1 aanhef en onder c (oud) Sv, en dat de rechtbank derhalve ten onrechte heeft geoordeeld dat het verlof toewijsbaar is met dien

verstande dat de stukken niet mogen worden overgedragen voor (eventueel) onderzoek naar de betrokkenen ter zake van het door een van de betrokkenen plegen van een van de door de rechtbank genoemde strafbare feiten. Die opvatting is echter onjuist, ook indien de toewijsbaarheid van het verlov wordt beoordeeld aan de hand van artikel 552l Sv zoals dat luidt met ingang van 1 juli 2013. Het middel faalt in zoverre.

De Hoge Raad verklaart de betrokkene [betrokkene 1] niet-ontvankelijk in het beroep en verwerpt het beroep van de overige betrokkenen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1582

Zaaknummer: 13/00231

Wetsartikelen: 552p lid 2 Sv

RECHTSPRAAK

Op grond van artikel 70 lid 1 aanhef en onder 1 jo. artikel 72 lid 2 Sr beloopt de verjaringstermijn in casu tien jaren. Het recht tot strafvordering is wegens verjaring vervallen.

Het middel betoogt dat de onder 2 primair tenlastegelegde overtreding is verjaard.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Zoals hiervoor onder 1 is vastgesteld, heeft het hof de verdachte vrijgesproken van het onder 2 primair tenlastegelegde misdrijf en is het beroep in cassatie niet gericht tegen deze vrijspraak.

Het hof heeft hetgeen overigens onder 2 primair is tenlastegelegd en in artikel 2 lid 2 (oud) WED in verbinding met artikel 1a aanhef en onder 1° (oud) WED en artikel 5 lid 1 (oud) Wet voorkoming verontreiniging door schepen, als overtreding is strafbaar gesteld, bewezenverklaard en de verdachte ter zake daarvan veroordeeld tot een geldboete van € 45.000.

Dit feit is volgens de tenlastelegging begaan ‘in of omstreeks 21 december 2003, in elk geval in 2003’. Op grond van artikel 70 lid 1 aanhef en onder 1°, in verbinding met artikel 72 lid 2 Sr beloopt de verjaringstermijn in het onderhavige geval tien jaren. Wat betreft dit feit is derhalve het recht tot strafvordering wegens verjaring vervallen.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad zal, met vernietiging van de bestreden uitspraak, voor zover aan zijn oordeel onderworpen, de officier van justitie in zoverre alsnog niet-ontvankelijk verklaren in de vervolging.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, voor zover aan zijn oordeel onderworpen, doch uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van de onder 2 primair tenlastegelegde overtreding van artikel 5 van de Wet voorkoming verontreiniging door schepen, verklaart de officier van justitie alsnog niet-ontvankelijk in de vervolging ter zake van deze overtreding en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, Economische Kamer, opdat de zaak met inachtneming van dit arrest op het bestaande hoger beroep ter zake van het onder 2 subsidiair

en meer subsidiair tenlastegelegde verder wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1578

Zaaknummer: 13/00753

Wetsartikelen: 2 lid 1 (oud) WED, 1a aanhef en onder 1 (oud) WED, 5 lid 1 (oud) Wet voorkoming verontreiniging door schepen, 70 lid 1 aanhef en onder 1 Sr en 72 lid 2 Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft geoordeeld dat de vermelding van het kantooradres van de advocaat in voormelde brief niet kan gelden als de opgave van een adres in de zin van artikel 588a lid 1 aanhef en onder c Sv. Dat oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Het middel klaagt over de beslissing van het hof tot het verlenen van verstek tegen de niet-verschenen verdachte.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het middel berust op de stelling dat de vermelding van het kantooradres van de raadsman van de verdachte, Sportlaan 40 te 's-Gravenhage, in voormelde brief bezwaarlijk anders kan worden verstaan dan als de opgave van een adres als bedoeld in artikel 588a lid 1 aanhef en onder c Sv waaraan mededelingen over de strafzaak kunnen worden toegezonden.

Kennelijk heeft het hof geoordeeld dat de vermelding van het kantooradres van de advocaat in voormelde brief niet kan gelden als de opgave van een adres in de zin van artikel 588a lid 1 aanhef en onder c Sv. Dat oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat voormelde brief – in strijd met artikel 450 lid 3 Sv – niets inhoudt omtrent de instemming van de verdachte met het door de griffiemedewerker aanstonds in ontvangst nemen van de oproeping noch omtrent een adres van de verdachte voor de ontvangst van een afschrift van de dagvaarding. Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Conclusie A-G:

‘Het recht van een verdachte om bij zijn berechting aanwezig te zijn is een in artikel 6 lid 3 onder c EVRM gewaarborgd grondrecht. Als verdachte wel ter terechtzitting in hoger beroep zou zijn verschenen, zou dit hebben geleid tot een zelfde situatie als wanneer de volmacht wel de clause zou bevatten dat de verdachte ermee instemde dat de griffiemedewerker namens hem de oproeping in ontvangst zou nemen. Ook dan zou het cassatieberoep binnen 14 dagen

na de einduitspraak moeten worden ingesteld. De Hoge Raad heeft geoordeeld dat het ontbreken van een verklaring van de advocaat in de volmacht dat hij door verdachte bepaaldelijk is gevolmachtigd tot het instellen van het hoger beroep niet aan de ontvankelijkheid van verdachte in dat hoger beroep in de weg staat, als ter terechtzitting in hoger beroep verdachte of een gemachtigd advocaat is verschenen en daar verklaart dat aan de verlening van die volmacht de wens van verdachte ten grondslag ligt om op rechtsgeldige wijze hoger beroep in te stellen.¹ Mijns inziens staat de ratio van deze regeling er evenmin aan in de weg dat een hoger beroep ontvankelijk is, hoewel de volmacht van de advocaat niet vermeldt dat verdachte akkoord gaat met het in ontvangst nemen van de oproeping door de griffiemedewerker, mits een op de voet van artikel 279 Sv gemachtigd advocaat of verdachte ter terechtzitting verschijnt. Als de appeldagvaarding niet correct is uitgereikt, moet er vanuit worden gegaan dat deze herstelmogelijkheid aan verdachte is onthouden. Bij mijn weten heeft de Hoge Raad zich nog niet uitgesproken in een geval waarin zich dit gebrek in de volmacht voordeed, maar de situatie lijkt zozeer op die waarin het ontbreken van een uitdrukkelijke machtiging in de volmacht door verschijning van verdachte of advocaat wordt hersteld, dat naar mijn oordeel de uitkomst hetzelfde moet zijn. Het middel lijkt mij terecht te zijn voorgesteld.'

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1589

Zaaknummer: 13/01954

Wetsartikelen: 588a lid 1 onder c Sv en 450 Sv

RECHTSPRAAK

's Hofs oordeel dat de dagvaarding wat betreft de woorden 'althans redelijkerwijs moest vermoeden' nietig moet worden verklaard omdat in die bewoordingen 'geen uitwerking kan worden gezien' van de eerder in diezelfde tenlastelegging voorkomende term 'opzettelijk' is niet onverenigbaar met de bewoordingen van de tenlastelegging. Dat oordeel moet in cassatie worden geëerbiedigd.

Het eerste voorgestelde middel komt op tegen 's hofs beslissing om de dagvaarding wat betreft feit 1 partieel nietig te verklaren.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het hof heeft de dagvaarding wat betreft de woorden 'althans redelijkerwijs moest vermoeden' in het onder 1 tenlastegelegde nietig verklaard en heeft daartoe het volgende overwogen:

'In het tenlastegelegde onder 1 wordt aan verdachte enerzijds tenlastegelegd het "opzettelijk voordeel trekken" (artikel 416, tweede lid, Wetboek van Strafrecht), terwijl anderzijds niet alleen wordt gesteld dat verdachte de herkomst "wist" maar ook dat hij die herkomst "althans redelijkerwijze moest vermoeden" (vergelijk artikel 417bis, tweede lid, Wetboek van Strafrecht). Voor wat betreft deze bewoordingen zal het hof - mede gelet op de vermelding van "artikel 416 lid 2 Wetboek van Strafrecht" op de inleidende dagvaarding de dagvaarding partieel nietig verklaren, nu hierin geen uitwerking kan worden gezien van "opzettelijk".'

Het oordeel van het hof dat de dagvaarding wat betreft de woorden 'althans redelijkerwijs moest vermoeden' in het onder 1 tenlastegelegde nietig moet worden verklaard omdat in die bewoordingen 'geen uitwerking kan worden gezien' van de eerder in diezelfde tenlastelegging voorkomende term 'opzettelijk', is niet onverenigbaar met de bewoordingen van de tenlastelegging. Dat oordeel moet in cassatie worden geëerbiedigd. De in de toelichting op het middel betrokken stelling dat het hof deze beslissing niet mocht nemen dan nadat dit punt ter terechtzitting met de procespartijen was besproken, vindt geen steun in het recht.

Het eerste middel is tevergeefs voorgesteld.

Het tweede voorgestelde middel klaagt dat de bewezenverklaring van feit 2 ontoereikend is gemotiveerd.

De Hoge Raad overweegt als volgt. In aanmerking genomen dat uit de bewijsvoering niet zonder meer kan worden afgeleid dat de verdachte ten tijde van het voorhanden krijgen en overdragen van de in de bewezenverklaring genoemde geldbedragen in die mate is tekortgeschoten in zijn onderzoeksplicht dat hij met de voor schuldwitwassen vereiste aanmerkelijke onvoorzichtigheid heeft gehandeld, is de bewezenverklaring – mede in het licht van hetgeen de verdachte ter terechtzitting omtrent dat geld heeft verklaard – niet naar de eis der wet met redenen omkleed. Het tweede middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 2 tenlastegelegde, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1588

Zaaknummer: 13/01079

Wetsartikelen: 416 Sr en 417bis Sr

RECHTSPRAAK

De opvatting van het middel dat het hof gehouden was ambtshalve te onderzoeken of de overschrijding verschoonbaar was vindt geen steun in het recht.

Het middel klaagt dat het hof heeft verzuimd te onderzoeken of de overschrijding door de verdachte van de wettelijke termijn voor het instellen van het hoger beroep verschoonbaar was.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het middel, dat berust op de opvatting dat het hof gehouden was ambtshalve te onderzoeken of de overschrijding van die termijn verschoonbaar was, faalt omdat die opvatting geen steun vindt in het recht.

Opmerking verdient voorts het volgende. Voor zover het middel klaagt dat het hof – gelet op de verklaring van de verdachte – gehouden was te onderzoeken of de zaak op de voet van artikel 423 Sv naar de Politierechter moest worden teruggewezen, miskent het de rechtspraak van de Hoge Raad met betrekking tot de personen die een kernrol vervullen bij het onderzoek ter terechtzitting. Immers, hier doet zich niet de situatie voor dat de verdachte bij het onderzoek ter terechtzitting niet is verschenen, terwijl hij niet op de bij de wet voorgeschreven wijze op de hoogte is gebracht van de dag van de terechtzitting en zich evenmin een omstandigheid heeft voorgedaan waaruit voortvloeit dat die dag hem tevoren bekend was (vgl. HR 7 mei 1996, *NJ* 1996/557).

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1575

Zaaknummer: 13/01109

Wetsartikelen: 423 Sv

RECHTSPRAAK

Het oordeel van het hof dat op de partiële intrekking van het hoger beroep van het Openbaar Ministerie ten aanzien van feit 3 geen acht wordt geslagen, omdat het daarbij om een kennelijke vergissing gaat, is niet begrijpelijk op grond van artikel 407 lid 2 Sv. Echter, het hof heeft de verdachte vrijgesproken van feit 3, dus de verdachte heeft onvoldoende belang bij zijn klacht.

Het middel keert zich tegen het oordeel van het hof met betrekking tot de omvang van het hoger beroep.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het oordeel van het hof dat op de partiële intrekking van het hoger beroep van het Openbaar Ministerie ten aanzien van feit 3 geen acht wordt geslagen omdat het daarbij om een kennelijke vergissing gaat, is niet begrijpelijk, in aanmerking genomen dat artikel 407 lid 2 Sv het Openbaar Ministerie de bevoegdheid geeft tot een intrekking van het hoger beroep als de onderhavige, terwijl artikel 453 lid 1 Sv bepaalt dat intrekking van een rechtsmiddel meebrengt dat afstand wordt gedaan van de bevoegdheid om dat rechtsmiddel opnieuw aan te wenden. Het middel klaagt daarover op zichzelf terecht. Nu het hof de verdachte echter heeft vrijgesproken van het onder 3 tenlastegelegde, heeft de verdachte onvoldoende belang bij zijn klacht dat het hof ten onrechte feit 3 onder het hoger beroep begrepen heeft geacht.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1581

Zaaknummer: 13/06187

Wetsartikelen: 407 lid 2 Sv

RECHTSPRAAK

Het hof heeft in de bestreden uitspraak met een opgave van de bewijsmiddelen volstaan. De raadvrouw heeft vrijspraak bepleit dus deze opgave is niet voldoende.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte heeft volstaan met een opgave van de bewijsmiddelen als bedoeld in artikel 359 lid 3 tweede volzin Sv.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Artikel 359 lid 3 Sv, dat ingevolge artikel 415 Sv ook in hoger beroep toepasselijk is, luidt als volgt:

‘De beslissing dat het feit door de verdachte is begaan, moet steunen op de inhoud van in het vonnis opgenomen bewijsmiddelen, houdende daartoe redengevende feiten en omstandigheden. Voor zover de verdachte het bewezenverklaarde heeft bekend, kan een opgave van bewijsmiddelen volstaan, tenzij hij nadien anders heeft verklaard dan wel hij of zijn raadsman vrijspraak heeft bepleit.’

Het hof heeft in de bestreden uitspraak volstaan met een opgave van de bewijsmiddelen als bedoeld in de tweede volzin van artikel 359 lid 3 Sv. De raadvrouw van de verdachte heeft bij de behandeling van de zaak in hoger beroep vrijspraak bepleit ten aanzien van het onder tenlastegelegde. Uit de bewoordingen van artikel 359 lid 3 Sv volgt dat deze bepaling in ieder geval geen toepassing kan vinden indien door of namens de verdachte ter terechtzitting vrijspraak is bepleit. Gelet op het voorgaande had het hof niet mogen volstaan met een opgave van de bewijsmiddelen als bedoeld in artikel 359 lid 3 Sv.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1580

Zaaknummer: 13/03493

Wetsartikelen: 359 lid 3 Sv

RECHTSPRAAK

De afwijzing van de getuigenverzoeken door het hof is niet onbegrijpelijk. De Hoge Raad heeft daarbij in aanmerking genomen hetgeen de verdediging ter motivering aan de verzoeken ten grondslag heeft gelegd alsmede hetgeen het hof heeft vastgesteld omtrent de onaannemelijkheid van de stelling van de verdediging dat sprake zou kunnen zijn van uit legale activiteiten verkregen inkomsten.

Het middel klaagt dat het hof de door de verdediging voorwaardelijk gedane verzoeken om een aantal getuigen te (doen) horen en om een drietal rechtshulpverzoeken aan de processtukken toe te voegen op ontoereikende gronden heeft afgewezen.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Bij de beoordeling van de afwijzing van een verzoek tot het oproepen van getuigen gaat het in cassatie uiteindelijk om de vraag of de beslissing begrijpelijk is in het licht van – als waren het communicerende vaten – enerzijds hetgeen aan het verzoek ten grondslag is gelegd en anderzijds de gronden waarop het is afgewezen. Bij de beoordeling van de begrijpelijkheid van de beslissing kan ook het procesverloop van belang zijn, zoals (i) het stadium waarin het verzoek is gedaan, in die zin dat het verzoek eerder had kunnen en redelijkerwijs ook had moeten worden gedaan, en (ii) de omstandigheid dat de bij de appèlschriftuur opgegeven getuigen – al dan niet op vordering van de advocaat-generaal – (alsnog) op de voet van artikel 411a Sv of artikel 420 Sv zijn gehoord door een rechter-commissaris of een raadsheer-commissaris, waardoor in de regel het belang zal zijn ontvallen aan de oproeping van die getuigen ter terechtzitting.

Met inachtneming van de uit artikel 80a RO voortvloeiende terughoudendheid bij de toetsing in cassatie in gevallen waarin het belang bij vernietiging niet evident is, zal die toetsing zich daarom, meer dan vroeger het geval was, concentreren op de vraag of de beslissing van de feitenrechter ten aanzien van het al dan niet oproepen onderscheidenlijk horen van getuigen begrijpelijk is. Daarbij verdient opmerking dat die begrijpelijkheid in verband met de aan de feitenrechter voorbehouden weging en waardering van de omstandigheden van het geval in cassatie slechts in beperkte mate kan worden getoetst.

Mede gelet op hetgeen hiervoor is overwogen is de afwijzing door het hof van voormelde verzoeken, waarbij het de juiste maatstaf heeft toegepast, niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd. De Hoge Raad heeft daarbij in aanmerking genomen hetgeen de verdediging ter motivering aan de verzoeken ten grondslag heeft gelegd alsmede hetgeen het hof heeft vastgesteld omtrent de onaannemelijkheid van de stelling van de verdediging dat sprake zou kunnen zijn van uit legale activiteiten verkregen inkomsten van [medeverdachte 7]. Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1568

Zaaknummer: 13/00692

Wetsartikelen: 328 Sv, 315 Sv, 415 Sv en 331 Sv

RECHTSPRAAK

Het toezenden van ‘stille sms’jes’ is niet in een wettelijke bepaling geregeld. De opsporingsambtenaren zijn alleen gerechtigd deze bevoegdheid in te zetten op een wijze die een beperkte inbreuk maakt op grondrechten van burgers die niet zeer risicovol is voor de integriteit en beheersbaarheid van de opsporing. In casu was de toepassing rechtmatig, aangezien het middel voor een beperkte duur en frequentie is ingezet, er toestemming was van de officier van justitie, er voldoende duidelijkheid over de inzet van de methode is verkregen en de bevoegdheid is uitgevoerd op de voet van artikel 126g, 126m en 126n Sv.

Het zesde middel klaagt dat het hof ten onrechte, althans ontoereikend gemotiveerd heeft geoordeeld dat met de inzet van de zogenoemde ‘stille sms’ geen inbreuk van betekenis wordt gemaakt op de privacy van de ontvanger. Het zevende middel klaagt dat het hof ten onrechte, althans ontoereikend gemotiveerd heeft geoordeeld dat de inzet van de zogenoemde ‘stille sms’ als zodanig geen bijzondere risico's oproept voor de integriteit en beheersbaarheid van de opsporing. De middelen lenen zich voor gezamenlijke bespreking.

De Hoge Raad overweegt als volgt. In de onderhavige zaak heeft het hof vastgesteld dat met het oog op het zwaarwegende opsporingsbelang van het lokaliseren van een draaiend amfetamine-laboratorium, met toestemming van de officier van justitie, in een periode van vijf dagen, gedurende een tijdspanne van tussen zes en twaalf uur, elk half uur een stil sms-bericht (tot een totaal van ongeveer 90 sms-berichten) is gezonden naar een gsm-telefoontoestel waarvan werd aangenomen dat het door de verdachte werd gebruikt, welke berichten voor de gebruiker van de telefoon niet waarneembaar waren, teneinde met gebruikmaking van de mogelijkheden die het telecommunicatienetwerk bood een globale indicatie te verkrijgen van de plaats waar dat telefoontoestel en daarmee de gebruiker daarvan zich bevonden. Het hof heeft voorts vastgesteld dat van de gelijktijdige inzet van andere hulpmiddelen, zoals een zogenoemde IMSI-catcher, geen gebruik is gemaakt.

Het toezenden van voor de gebruiker van de telefoon niet-waarneembare sms-berichten is als zodanig niet in een daarop toegesneden wettelijke bepaling geregeld. Voor een niet specifiek in de wet geregelde wijze van opsporing als in deze zaak aan de orde moet worden aangenomen dat de opsporingsambtenaren op grond van artikel 2 (oud) Politiewet 1993 (thans artikel 3 Politiewet 2012) en artikel 141 en 142 Sv, zoals in de rechtspraak van de Hoge Raad uitgelegd, alleen bevoegd zijn haar in te zetten op een wijze die een beperkte inbreuk maakt op grondrechten van burgers en die niet zeer risicovol is voor de integriteit en beheersbaarheid van de opsporing. In het bijzonder kan de toepassing van deze opsporingsmethode jegens de gebruiker van het telefoontoestel onrechtmatig zijn indien zij in verband met de duur, intensiteit en frequentie ervan geschikt is om een min of meer compleet beeld te verkrijgen van bepaalde aspecten van het persoonlijk leven van de betrokkene.

Het oordeel van het hof dat in het onderhavige geval het toezenden van voormelde, voor de gebruiker van het toestel niet-waarneembare sms-berichten, een beperkte inbreuk heeft gemaakt op grondrechten van de verdachte en niet zeer risicovol is geweest voor de integriteit en beheersbaarheid van de opsporing, geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Of dat oordeel begrijpelijk is, is afhankelijk van de omstandigheden van het geval. In het onderhavige geval is dat oordeel niet onbegrijpelijk, mede in aanmerking genomen dat het hof heeft vastgesteld dat:

- gelet op de duur en frequentie van toezending, slechts een beperkt beeld van de bewegingen van de gebruiker van de telefoon werd verkregen;
- het opsporingsmiddel met toestemming van de officier van justitie is ingezet;
- ondanks gebreken in de verslaglegging uiteindelijk voldoende duidelijkheid over de inzet van de methode is verkregen; en
- reeds uitvoering werd gegeven aan op de voet van artikel 126g, 126m en 126n Sv door de officier van justitie gegeven bevelen en een machtiging van de rechter-commissaris als bedoeld in artikel 126m lid 5 Sv was verstrekt. De middelen zijn in zoverre tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1563

Zaaknummer: 13/04296

Wetsartikelen: 126g Sv, 126m Sv, 126n Sv en 2 (oud) Politiewet 1993

RECHTSPRAAK

De afwijzingen van de getuigenverzoeken door het hof is niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd. De Hoge Raad neemt daarbij in aanmerking dat het hof rekening heeft gehouden met de omstandigheid dat de verdediging eerst daags voor de terechtzitting in hoger beroep de beschikking heeft gekregen over de processen-verbaal van de getuigenverklaringen die bedoelde personen ten overstaan van de rechter-commissaris hebben afgelegd in de strafzaak tegen een medeverdachte, en voorts dat het hof heeft vastgesteld dat de verdediging niet voldoende specifiek heeft aangegeven ten aanzien van welke punten – die niet eerder aan de orde hadden kunnen worden gesteld – zij hen als getuige nader wenste te bevragen.

Het middel klaagt over de afwijzing door het hof van een verzoek van de verdediging tot het horen van getuigen.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Bij de beoordeling van de afwijzing van een verzoek tot het oproepen van getuigen gaat het in cassatie uiteindelijk om de vraag of de beslissing begrijpelijk is in het licht van – als waren het communicerende vaten – enerzijds hetgeen aan het verzoek ten grondslag is gelegd en anderzijds de gronden waarop het is afgewezen. Bij de beoordeling van de begrijpelijkheid van de beslissing kan ook het procesverloop van belang zijn, zoals (i) het stadium waarin het verzoek is gedaan, in die zin dat het verzoek eerder had kunnen en redelijkerwijs ook had moeten worden gedaan, en (ii) de omstandigheid dat de bij de appèlschriftuur opgegeven getuigen – al dan niet op vordering van de advocaat-generaal – (alsnog) op de voet van artikel 411a Sv of artikel 420 Sv zijn gehoord door een rechter-commissaris of een raadsheer-commissaris, waardoor in de regel het belang zal zijn ontvallen aan de oproeping van die getuigen ter terechtzitting.

Met inachtneming van de uit artikel 80a RO voortvloeiende terughoudendheid bij de toetsing in cassatie in gevallen waarin het belang bij vernietiging niet evident is, zal die toetsing zich daarom, meer dan vroeger het geval was, concentreren op de vraag of de beslissing van de

feitenrechter ten aanzien van het al dan niet oproepen onderscheidenlijk horen van getuigen begrijpelijk is. Daarbij verdient opmerking dat die begrijpelijkheid in verband met de aan de feitenrechter voorbehouden weging en waardering van de omstandigheden van het geval in cassatie slechts in beperkte mate kan worden getoetst.

Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen is de afwijzing door het hof van het verzoek tot het horen van de door de raadsman genoemde vijf personen als getuige niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd. De Hoge Raad neemt daarbij in aanmerking dat het hof rekening heeft gehouden met de omstandigheid dat de verdediging eerst daags voor de terechtzitting in hoger beroep de beschikking heeft gekregen over de processen-verbaal van de getuigenverklaringen die bedoelde personen ten overstaan van de rechter-commissaris hebben afgelegd in de strafzaak tegen een medeverdachte, en voorts dat het hof heeft vastgesteld dat de verdediging niet voldoende specifiek heeft aangegeven ten aanzien van welke punten – die niet eerder aan de orde hadden kunnen worden gesteld – zij hen als getuige nader wenste te bevragen. Ook neemt de Hoge Raad in aanmerking dat de verdediging haar verzoek ten aanzien van drie van de vijf bedoelde personen niet nader heeft gemotiveerd en dat de verdediging haar verzoek ten aanzien van [getuige 2] en [getuige 4] slechts heeft onderbouwd door te verwijzen naar omstandigheden waarover deze getuigen zich al hadden uitgelaten in eerdere, reeds langer tot het dossier behorende schriftelijke verklaringen. Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1567

Zaaknummer: 13/00717

Wetsartikelen: 411a Sv en 420 Sv

RECHTSPRAAK

De getuigenverklaringen in de onderhavige zaak zouden steun kunnen bieden aan het door de verdachte geschetste scenario. Echter, het hof heeft in zijn uitspraak geoordeeld waarom hij geen waarde hecht aan deze verklaring. Dit oordeel is niet onbegrijpelijk. De Hoge Raad verstaat deze afwijzing van het verzoek aldus dat het hof heeft geoordeeld dat de noodzakelijkheid van het horen van de getuige niet is gebleken. Dit is een juiste maatstaf.

Het middel klaagt dat het hof bij de afwijzing van het verzoek om [betrokkene 2] als getuige te horen een verkeerde maatstaf heeft aangelegd althans dat het hof die afwijzing ontoereikend heeft gemotiveerd.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het ter terechtzitting in hoger beroep door de raadsman gedane verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak voor het horen van [betrokkene 2] als getuige is een verzoek in de zin van artikel 331 lid 1 in verbinding met artikel 328 Sv om toepassing te geven aan artikel 315 Sv. Die bepalingen zijn ingevolge artikel 415 Sv ook in hoger beroep van toepassing. Maatstaf bij de beslissing op een zodanig verzoek is of de noodzaak daarvan is gebleken.

Het arrest HR 1 juli 2014, ECLI:NL:HR:2014:1496, houdt omtrent de beoordeling van cassatieklachten over de maatstaf die het hof heeft toegepast bij zijn beslissing inzake een verzoek tot het oproepen en horen van getuigen onder meer het volgende in.

‘2.75. In dit verband moet worden gewezen op het in 2012 in werking getreden art. 80a RO en de betekenis van deze bepaling voor de reikwijdte van het onderzoek in cassatie ten aanzien van de hiervoor bedoelde beslissingen. In art. 80a RO is bepaald dat het beroep in cassatie niet-ontvankelijk kan worden verklaard op de grond dat de betrokkene klaarblijkelijk onvoldoende belang heeft bij het cassatieberoep. Daarom mag in gevallen waarin dat belang niet evident is, van de verdediging in redelijkheid worden verlangd dat zij in de cassatieschriftuur een toelichting geeft met betrekking tot het belang bij haar klacht. Zo (...) levert de enkele omstandigheid dat het hof bij de afwijzing van een verzoek niet de juiste

maatstaf heeft genoemd, niet zonder meer voldoende – rechtens te respecteren – belang op bij vernietiging van de bestreden uitspraak en een nieuwe feitelijke behandeling van de zaak.

Bij de beoordeling van de afwijzing van een verzoek tot het oproepen van getuigen gaat het in cassatie uiteindelijk om de vraag of de beslissing begrijpelijk is in het licht van - als waren het communicerende vaten - enerzijds hetgeen aan het verzoek ten grondslag is gelegd en anderzijds de gronden waarop het is afgewezen. Bij de beoordeling van de begrijpelijkheid van de beslissing kan ook het procesverloop van belang zijn, zoals (i) het stadium waarin het verzoek is gedaan, in die zin dat het verzoek eerder had kunnen en redelijkerwijs ook had moeten worden gedaan, en (ii) (...).

Met inachtneming van de uit art. 80a RO voortvloeiende terughoudendheid bij de toetsing in cassatie in gevallen waarin het belang bij vernietiging niet evident is, zal die toetsing zich daarom, meer dan vroeger het geval was, concentreren op de vraag of de beslissing van de feitenrechter ten aanzien van het al dan niet oproepen onderscheidenlijk horen van getuigen begrijpelijk is. Daarbij verdient opmerking dat die begrijpelijkheid in verband met de aan de feitenrechter voorbehouden weging en waardering van de omstandigheden van het geval in cassatie slechts in beperkte mate kan worden getoetst.’

Naar de kern genomen strekt het door de raadsman in de onderhavige zaak gedane verzoek ertoe ondersteuning te verkrijgen van de verklaringen van de verdachte en [betrokkene 1]. De getuigenverklaring van [betrokkene 2] zou steun kunnen bieden aan het door de verdachte en [betrokkene 1] geschetste scenario. Blijkens zijn onder 2.3.3 weergegeven bewijsoverweging heeft het hof geoordeeld, welk oordeel niet onbegrijpelijk is, waarom het geen geloof hecht aan deze verklaringen en het daarin geschetste scenario. Mede gelet op dit oordeel en hetgeen het hof daartoe heeft overwogen, verstaat de Hoge Raad de afwijzing van dat verzoek aldus dat het hof heeft geoordeeld dat de noodzaak tot het horen van [betrokkene 2] als getuige niet is gebleken. Aldus verstaan heeft het hof de juiste maatstaf aangelegd. De afwijzing van dat verzoek is, mede gelet op hetgeen onder 2.5 is overwogen, niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd. Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Conclusie A-G:

‘Het ter terechtzitting in hoger beroep door de raadsman gedane verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak voor het (doen) ondervragen van getuigen, is een verzoek in de zin van artikel 331, eerste lid, in verbinding met artikel 328 Sv om toepassing te geven aan artikel 315 Sv. Die bepalingen zijn ingevolge artikel 415 Sv ook in hoger beroep van toepassing. Maatstaf bij de beslissing op een zodanig verzoek is of de noodzaak daarvan is gebleken. Het

tijdstip waarop een verzoek om een getuige op te roepen wordt gedaan, kan naar mijn mening op zichzelf niet de grond bieden voor de afwijzing van zo'n verzoek.. Wel zou het naar mijn mening gewicht in de schaal kunnen leggen bij de beoordeling van de noodzaak een dergelijk verzoek te honoreren. In het licht hiervan is de hierboven weergegeven afwijzing van het verzoek door het hof - dat niet heeft aangegeven aan de hand van welke maatstaf het verzoek is afgewezen - ontoereikend gemotiveerd. Maar ook vanuit een ander gezichtspunt schiet mijns inziens de motivering tekort. Het hof heeft zijn overwegingen besloten met een verwijzing naar het ontbreken van voldoende aanknopingspunten voor het bestaan van deze persoon en voor de mogelijkheid voor politie en justitie om nadere gegevens van de gevraagde getuige te achterhalen. Maar de pleitnota van hoger beroep besluit met het opgeven van de precieze gegevens van deze [betrokkene 2], waardoor toetsbare informatie beschikbaar kwam ter controle van het bestaan van deze persoon. Het middel komt mij gegrond voor.'

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1559

Zaaknummer: 13/05142

Wetsartikelen: 331 Sv, 328 Sv, 315 Sv en 415 Sv

RECHTSPRAAK

Het voorgestelde middel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek tot het horen van twee getuigen. Deze afwijzing is een beslissing op grond van artikel 328, 331 en 315 Sv en krachtens artikel 415 Sv gelden deze bepalingen ook in hoger beroep. Deze beslissing heeft op artikel 322 lid 4 Sv geen betrekking en het middel moet daarom worden afgewezen.

Het middel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek tot het horen van [betrokkene 1] en [betrokkene 2] als getuigen.

De Hoge Raad overweegt als volgt. De verdachte heeft op 10 augustus 2010 hoger beroep ingesteld. Op 20 augustus 2010 heeft de raadsman van de verdachte op de voet van artikel 410 lid 3 Sv bij appèlschriftuur een zestal getuigen opgegeven. In een op 8 september 2010 bij de Rechtbank Amsterdam ingekomen brief heeft de raadsman vervolgens verzocht de in het middel genoemde personen toe te voegen aan de reeds opgegeven getuigen.

Blijkens de bij het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep van 19 december 2011 gevoegde pleitnotities heeft de raadsman van de verdachte aldaar het volgende aangevoerd:

‘Daarnaast acht ik het horen van [betrokkene 1] en [betrokkene 2] in het belang van de verdediging. Zoals u in de aanvulling van het appèlschriftuur heeft kunnen lezen hebben beide heren kort na het incident met [verdachte] gesproken en kunnen zij verklaren over de indruk die het verliezen van de spiegel bij [verdachte] had achtergelaten en wat hij hier over tegen hen heeft gezegd. Naar de mening van de verdediging is de belangrijkste vraag die u uiteindelijk zal moeten beantwoorden of [verdachte] wist of redelijkerwijs moest vermoeden dat hij bij een ongeval betrokken was waarbij schade of letsel aan een ander was toegebracht. De verklaringen van [verdachte] aan [betrokkene 1] en [betrokkene 2] (twee buitenstaanders) kunnen mijns inziens aantonen of [verdachte] er ook maar enig idee van had dat hij letsel had veroorzaakt. Om die reden acht ik het dan ook in het belang van de verdediging om [betrokkene 1] en [betrokkene 2] vragen te kunnen stellen.’

Blijkens voormeld proces-verbaal heeft het hof het verzoek tot het horen van [betrokkene 1]

en [betrokkene 2] als getuigen afgewezen op de grond dat ‘het verhoor van bedoelde getuigen naar het oordeel van het hof niet noodzakelijk is voor enige op de voet van de artikelen 348 en 350 juncto art. 415 Sv te nemen beslissing’.

Blijkens het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep van 19 december 2012 is aldaar het op de terechtzitting van 19 december 2011 geschorste onderzoek opnieuw aangevangen wegens de gewijzigde samenstelling van het hof. Uit laatstgenoemd proces-verbaal blijkt niet dat op die terechtzitting van 19 december 2012 door of namens de verdachte is verzocht om de in het middel genoemde personen op te roepen als getuigen, zodat het ervoor moet worden gehouden dat dit achterwege is gebleven.

De in het middel bedoelde afwijzende beslissing van het hof is een beslissing op de voet van artikel 328 en 331 lid 1 Sv in verbinding met artikel 315 Sv, welke bepalingen ingevolge artikel 415 Sv ook in hoger beroep van toepassing zijn. Op die beslissing heeft artikel 322 lid 4 Sv geen betrekking (vgl. r.o. 2.65). Gelet daarop moet het middel buiten behandeling blijven.

Opmerking verdient dat – anders dan in het middel wordt betoogd – de op 8 september 2010 bij de rechtbank ingekomen brief met het verzoek tot oproeping van getuigen niet kan worden aangemerkt als een appèlschriftuur houdende de opgave van getuigen als bedoeld in artikel 410 lid 3 Sv en evenmin als een opgave van getuigen aan de advocaat-generaal als bedoeld in artikel 414 lid 2 in verbinding met artikel 263 Sv. Op het in die brief vervatte verzoek behoefde dus niet te worden beslist, noch door de advocaat-generaal noch door het hof (vgl. r.o. 2.41).

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1496

Zaaknummer: 13/00445

Wetsartikelen: 328 Sv, 331 Sv, 315 Sv en 415 Sv

RECHTSPRAAK

Het hof heeft het stempelvonnis van de kantonrechter – dat niet voldoet aan de motiveringseisen van artikel 350, 358 en 359 Sv – zonder enige aanvulling bevestigd en daarom voldoet het arrest van het hof niet aan de motiveringseisen.

Het middel klaagt dat het hof het vonnis van de kantonrechter ten onrechte heeft bevestigd.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Bij de beoordeling van een cassatieberoep tegen een arrest van een hof is uitsluitend aan de orde de vraag of dat arrest voldoet aan de wettelijke vereisten van onder meer artikel 350, 358 en 359 Sv. Voor het voldoen aan die vereisten kan het hof gebruikmaken van de mogelijkheid om het vonnis van de rechter in eerste aanleg te bevestigen, zo nodig met aanvulling of verbetering van gronden op de voet van artikel 423 lid 1 Sv. Nu het hof het stempelvonnis van de kantonrechter – dat niet voldoet aan de motiveringseisen van artikel 350, 358 en 359 Sv onder meer doordat het geen bewezenverklaring en bewijsmotivering bevat – zonder enige aanvulling heeft bevestigd, voldoet ook het arrest van het hof niet aan die motiveringseisen. Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1576

Zaaknummer: 12/02249

Wetsartikelen: 395a Sv

RECHTSPRAAK

Uit de door het hof vastgestelde feiten en omstandigheden kan niet volgen dat de verdachte wat betreft het onder 1 bewezenverklaarde opzettelijk verkopen van twee kilogram hennep en wat betreft het onder 2 bewezenverklaarde opzettelijk aanwezig hebben van hennep zo nauw en bewust met een ander heeft samengewerkt dat sprake is van het medeplegen van die gedragingen.

De middelen klagen over de motivering van de bewezenverklaring van de feiten 1 en 2 wat betreft het medeplegen. De middelen lenen zich voor gezamenlijke bespreking.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Artikel 47 tot en met 51 Sr bieden – al dan niet in zogenoemd functionele vorm – diverse mogelijkheden om iemand onder specifieke voorwaarden strafrechtelijk aansprakelijk te stellen voor zijn betrokkenheid bij een strafbaar feit. In geval van het medeplegen houden die voorwaarden vooral in dat sprake moet zijn geweest van een voldoende nauwe en bewuste samenwerking met een ander of anderen (vgl. HR 24 mei 2011, ECLI:NL:HR:2011:BP6581, NJ 2011/481).

Uit de door het hof vastgestelde feiten en omstandigheden kan niet volgen dat de verdachte wat betreft het onder 1 bewezenverklaarde opzettelijk verkopen van twee kilogram hennep en wat betreft het onder 2 bewezenverklaarde opzettelijk aanwezig hebben van hennep zo nauw en bewust met een ander heeft samengewerkt dat sprake is van het medeplegen van die gedragingen. De door het hof in dit verband in het bijzonder in aanmerking genomen omstandigheden, welke erop neerkomen dat de verdachte gelet op zijn functie als bedrijfsleider binnen de growshop '[A]' over deze gedragingen 'vermocht te beschikken of deze al dan niet plaatsvonden en welke plaatsvinden hij blijkens de gang van zaken aanvaardde dan wel placht te aanvaarden', welke omstandigheden eraan zouden kunnen bijdragen dat de verdachte als 'functionele dader' van die gedragingen wordt aangemerkt, zijn onvoldoende om een dergelijke bewuste en nauwe samenwerking te kunnen aannemen. De bewezenverklaring is dus in zoverre ontoereikend gemotiveerd. Beide middelen zijn gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen

ter zake van het onder 1 en 2 tenlastegelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1593

Zaaknummer: 13/03745

Wetsartikelen: 47 Sr, 48 Sr, 49 Sr, 50 Sr en 51 Sr

RECHTSPRAAK

Geen schriftuur houdende middelen ingediend, dus klaagster kan niet in haar beroep worden ontvangen.

De Hoge Raad beoordeelt de ontvankelijkheid van het beroep van klaagster. Nu klaagster niet binnen de bij de wet gestelde termijn bij de Hoge Raad door een raadsman een schriftuur houdende middelen van cassatie heeft doen indienen, is niet in acht genomen het voorschrift van artikel 447 lid 5 Sv, zodat klaagster in het beroep niet kan worden ontvangen.

De Hoge Raad verklaart klaagster niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1585

Zaaknummer: 13/01803

Wetsartikelen: 447 lid 5 Sv

RECHTSPRAAK

Gelet op het wettelijk kader en de vaststellingen van het hof, is 's hofs kennelijke oordeel dat het Openbaar Ministerie kan worden ontvangen in de strafvervolgning van het onder 3 tenlastegelegde niet zonder meer begrijpelijk.

Het middel klaagt over het kennelijke oordeel dat het Openbaar Ministerie ontvankelijk is in de strafvervolgning ter zake van het onder 3 tenlastegelegde feit.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Voor de beoordeling van het middel zijn de volgende wettelijke bepalingen van belang:

- Artikel 316 Sr:

‘1. Indien de dader van of medeplichtige aan een der in deze titel omschreven misdrijven de niet van tafel en bed of van goederen gescheiden echtgenoot is van hem tegen wie het misdrijf is gepleegd, is de strafvervolgning tegen die dader of die medeplichtige uitgesloten.

2. Indien hij zijn van tafel en bed of van goederen gescheiden echtgenoot is of zijn bloed- of aanverwant, hetzij in de rechte linie, hetzij in de tweede graad van de zijlinie, heeft de vervolging, voor zover hem betreft, alleen plaats op een tegen hem gerichte klacht van degene tegen wie het misdrijf is gepleegd.’

- Artikel 350 lid 1 (oud) Sr:

‘Hij die opzettelijk en wederrechtelijk enig goed dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort, vernielt, beschadigt, onbruikbaar maakt of wegmaakt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie.’

- Artikel 353 Sr:

‘De bepaling van artikel 316 is op de in deze titel omschreven misdrijven van toepassing.’

Gelet op het hiervoor weergegeven wettelijk kader enerzijds en de feitelijke vaststellingen van het hof anderzijds, is 's hofs kennelijke oordeel dat het Openbaar Ministerie kan worden

ontvangen in de strafvervolgning van hetgeen onder 3 aan de verdachte is tenlastegelegd, niet zonder meer begrijpelijk. Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake het onder 3 tenlastegelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1574

Zaaknummer: 13/00240

Wetsartikelen: 316 Sr, 350 lid 1 (oud) Sr en 353 Sr

RECHTSPRAAK

De afwijzing van de getuigenverzoeken door het hof is niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd. De Hoge Raad heeft daarbij in aanmerking genomen dat het hof heeft vastgesteld (i) dat alle in de verzoeken genoemde getuigen hun waarnemingen hebben vastgelegd in op ambtseed opgemaakte processen-verbaal, (ii) dat over de door de verdediging gesignaleerde daarin voorkomende onduidelijkheden en hiaten in eerste aanleg aanvullende processen-verbaal opgemaakt en (iii) dat de verdediging niet nader heeft geconcretiseerd welke vragen nog zouden dienen te worden beantwoord.

Het middel klaagt dat het hof de verzoeken tot het horen van de door de verdediging opgegeven getuigen heeft afgewezen op gronden die deze afwijzing niet kunnen dragen.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Bij de beoordeling van de afwijzing van een verzoek tot het oproepen van getuigen gaat het in cassatie uiteindelijk om de vraag of de beslissing begrijpelijk is in het licht van – als waren het communicerende vaten – enerzijds hetgeen aan het verzoek ten grondslag is gelegd en anderzijds de gronden waarop het is afgewezen. Bij de beoordeling van de begrijpelijkheid van de beslissing kan ook het procesverloop van belang zijn, zoals (i) het stadium waarin het verzoek is gedaan, in die zin dat het verzoek eerder had kunnen en redelijkerwijs ook had moeten worden gedaan, en (ii) de omstandigheid dat de bij de appèlschriftuur opgegeven getuigen – al dan niet op vordering van de advocaat-generaal – (alsnog) op de voet van artikel 411a Sv of artikel 420 Sv zijn gehoord door een rechter-commissaris of een raadsheer-commissaris, waardoor in de regel het belang zal zijn ontvallen aan de oproeping van die getuigen ter terechtzitting.

Met inachtneming van de uit artikel 80a RO voortvloeiende terughoudendheid bij de toetsing in cassatie in gevallen waarin het belang bij vernietiging niet evident is, zal die toetsing zich daarom, meer dan vroeger het geval was, concentreren op de vraag of de beslissing van de feitenrechter ten aanzien van het al dan niet oproepen onderscheidenlijk horen van getuigen begrijpelijk is. Daarbij verdient opmerking dat die begrijpelijkheid in verband met de aan de

feitenrechter voorbehouden weging en waardering van de omstandigheden van het geval in cassatie slechts in beperkte mate kan worden getoetst.

Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen is de afwijzing door het hof van voormelde verzoeken niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd. De Hoge Raad heeft daarbij in aanmerking genomen dat het hof heeft vastgesteld (i) dat alle in de verzoeken genoemde getuigen hun waarnemingen hebben vastgelegd in op ambtseed opgemaakte processen-verbaal, (ii) dat over door de verdediging gesignaleerde daarin voorkomende onduidelijkheden en hiaten in eerste aanleg aanvullende processen-verbaal zijn opgemaakt en (iii) dat de verdediging niet nader heeft geconcretiseerd welke vragen nog zouden dienen te worden beantwoord. Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1570

Zaaknummer: 13/00993

Wetsartikelen: 411a Sv en 420 Sv

RECHTSPRAAK

Het kennelijke oordeel van het hof dat het aanspreken van de politieagent met het woord ‘pikkie’ de strekking had deze politieagent in zijn eer en goede naam aan te tasten, geeft in het licht van de omstandigheden waaronder die uitlating is gedaan, zoals daarvan blijkt uit de gebezigde bewijsmiddelen, niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is evenmin onbegrijpelijk.

Het middel keert zich tegen 's hofs oordeel dat het toevoegen aan een ambtenaar in functie van het in de bewezenverklaring voorkomende woord ‘pikkie’ als belediging in de zin van artikel 266 Sr kan worden aangemerkt.

De Hoge Raad overweegt als volgt. De bewezenverklaring houdt in dat het gaat om een belediging die iemand mondeling in zijn tegenwoordigheid is aangedaan. In een dergelijk geval moet een uitlating als beledigend worden beschouwd indien zij de strekking heeft die ander aan te randen in zijn eer en goede naam. Het oordeel dat daarvan sprake is zal bij woorden waarvan het gebruik op zichzelf in het algemeen niet beledigend is, afhangen van de context waarin de uitlating is gedaan (vgl. HR 22 december 2009, ECLI:NL:HR:2009:BJ9796, NJ 2010/671).

Het kennelijke oordeel van het hof dat het aanspreken van de politieagent met het woord ‘pikkie’ de strekking had deze politieagent in zijn eer en goede naam aan te tasten, geeft in het licht van de omstandigheden waaronder die uitlating is gedaan, zoals daarvan blijkt uit de gebezigde bewijsmiddelen, niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is evenmin onbegrijpelijk. Dat oordeel behoeft ook in het licht van hetgeen de verdachte ter terechtzitting in hoger beroep heeft aangevoerd, geen nadere motivering.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1564

Zaaknummer: 12/05853

Wetsartikelen: 266 Sr

RECHTSPRAAK

Het oordeel van het hof dat eerst aan de eis van artikel 9 lid 3 aanhef en onder b van het Uitleveringsverdrag is voldaan indien bij de ‘affidavit’, zijnde een ambtsedig verslag van verloop en resultaat van het in deze zaak verrichte strafrechtelijke onderzoek, is gevoegd het ‘bewijsmateriaal waaraan in de affidavit wordt gerefereerd’, vindt geen steun in het Verdrag.

Het middel richt zich tegen het oordeel van het hof dat het door de verzoekende Staat overgelegde bewijsmateriaal niet voldoet aan de eis van artikel 9 lid 3 aanhef en onder b van het Uitleveringsverdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Verenigde Staten van Amerika (hierna: het Verdrag).

De Hoge Raad overweegt als volgt. Vooropgesteld wordt dat aan de eis van artikel 9 lid 3 aanhef en onder b van het Verdrag is voldaan indien uit het bijgevoegde bewijsmateriaal een zodanig redelijk vermoeden van schuld van de opgeëiste persoon voortvloeit aan het feit waarvoor de uitlevering is verzocht dat naar het recht van de aangezochte Staat zijn aanhouding dan wel enig nader onderzoek met het oog op dagvaarding gerechtvaardigd zou zijn (vgl. HR 9 oktober 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX6949, NJ 2013/62).

In de bestreden uitspraak ligt als het oordeel van het hof besloten dat eerst dan aan de eis van artikel 9 lid 3 aanhef en onder b van het Verdrag is voldaan indien bij de ‘affidavit’, zijnde een ambtsedig verslag van verloop en resultaat van het in deze zaak verrichte strafrechtelijke onderzoek, is gevoegd het ‘bewijsmateriaal waaraan in de affidavit wordt gerefereerd’. Dit oordeel vindt geen steun in het Verdrag. Het middel klaagt hierover terecht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gemeenschappelijk Hof van Justitie teneinde de toelaatbaarheid van de verzochte uitlevering opnieuw te beoordelen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1571

Zaaknummer: 13/04882

Wetsartikelen: 9 lid 2 aanhef en onder b Uitleveringsverdrag

RECHTSPRAAK

Het oordeel van het hof dat de verdachte zo bewust en nauw met haar medeverdachte heeft samengewerkt dat sprake is van medeplegen van zware mishandeling – in de vorm en met de gevolgen zoals bewezenverklaard – geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting terwijl het evenmin onbegrijpelijk is.

Het middel behelst de klacht dat de bewezenverklaring wat betreft het medeplegen niet uit de bewijsvoering van het hof kan worden afgeleid.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Aan zijn oordeel dat sprake is geweest van een ‘nauwe en volledige samenwerking’ ten aanzien van de bewezenverklaarde zware mishandeling, heeft het hof onder meer ten grondslag gelegd dat de verdachte ook nadat zij aangever [slachtoffer] met een parasolstok had geslagen teneinde hem weg te jagen (welk geweld door het hof gerechtvaardigd is geacht), samen met de inmiddels verschenen medeverdachte de uitoefening van geweld tegen de aangever heeft hervat nadat eerst nog alleen de medeverdachte geweld tegen de aangever had uitgeoefend. Het hof heeft omtrent dit gezamenlijke geweld onder meer vastgesteld dat de aangever door de medeverdachte werd vastgepakt, de medeverdachte tegen de verdachte zei ‘het is jouw beurt, sla of trap hem maar’, de aangever vervolgens door de verdachte in het gezicht en in zijn buik werd geschopt en met een parasolstok in het gezicht en op het lichaam werd geslagen, de verdachte aan zijn oor ging hangen waardoor zijn linker oorlel scheurde en hij ondertussen ook door de medeverdachte werd geschopt en geslagen. Gelet op een en ander geeft het oordeel van het hof dat de verdachte zo bewust en nauw met haar medeverdachte heeft samengewerkt dat sprake is van medeplegen van zware mishandeling – in de vorm en met de gevolgen zoals bewezenverklaard – niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting terwijl het evenmin onbegrijpelijk is. De bewezenverklaring is dus toereikend gemotiveerd. Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1590

Zaaknummer: 13/02099

Wetsartikelen: 47 Sr

RECHTSPRAAK

De beslissing van de rechtbank tot ongegrondverklaring van het klaagschrift is niet gebaseerd op de inhoud van de stukken die onder het verschoningsrecht vallen, maar op het eigen oordeel van de rechtbank dat op grond van zeer uitzonderlijke omstandigheden het verschoningsrecht op de stukken waarop het klaagschrift ziet, dient te wijken voor het belang van de waarheidsvinding. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk en is toereikend gemotiveerd.

Het middel bevat onder meer de klacht dat bij de beoordeling of sprake is van zeer uitzonderlijke omstandigheden op grond waarvan het verschoningsrecht van de klager moet wijken voor het belang van de waarheidsvinding, inbreuk is gemaakt op het verschoningsrecht van de klager, zodat de beslissing van de rechtbank niet naar de eis der wet met redenen is omkleed.

De Hoge Raad overweegt als volgt. De beslissing van de rechtbank tot ongegrondverklaring van het klaagschrift is blijkens de overwegingen niet gebaseerd op de inhoud van de stukken die onder het verschoningsrecht vallen, maar op het eigen oordeel van de rechtbank dat op grond van zeer uitzonderlijke omstandigheden het verschoningsrecht op de stukken waarop het klaagschrift ziet, dient te wijken voor het belang van de waarheidsvinding. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk en is toereikend gemotiveerd. Voor zover het middel over dat oordeel klaagt, is het tevergeefs voorgesteld. Ook voor het overige kan het middel niet tot cassatie leiden. Dit behoeft, gezien artikel 81 lid 1 RO, geen nadere motivering nu het middel in zoverre niet noopt tot beantwoording van rechtsvragen in het belang van de rechtseenheid of de rechtsontwikkeling.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1566

Zaaknummer: 12/05629

Wetsartikelen: 21 Wet op de Notarisambt

RECHTSPRAAK

Het hof heeft zijn oordeel met betrekking tot de voorbedachte raad ontoereikend gemotiveerd. Het hof heeft kennelijk geoordeeld dat de gelegenheid voor de verdachte om na te denken over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en om zich daarvan rekenschap te geven, zich in het bijzonder voordeed, nadat hij was buitengesloten, ‘gedurende de bevestiging van de vlinderbom en het gesprek met aangever’ (‘langer dan een aantal seconden’). Dit is ontoereikend gemotiveerd.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring van feit 3 voor zover inhoudende dat de verdachte met voorbedachte raad heeft gehandeld, ontoereikend is gemotiveerd.

De Hoge Raad overweegt als volgt. De achtergrond van het vereiste dat de verdachte de gelegenheid heeft gehad na te denken over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap te geven, is dat ingeval vaststaat dat de verdachte die gelegenheid heeft gehad, het redelijk is aan te nemen dat de verdachte gebruik heeft gemaakt van die gelegenheid en dus daadwerkelijk heeft nagedacht over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap heeft gegeven (vgl. het overleg en nadenken dat in de wetsgeschiedenis is geplaatst tegenover de ogenblikkelijke gemoedsopwelling). Dat de verdachte daadwerkelijk heeft nagedacht en zich rekenschap heeft gegeven leent zich immers moeilijk voor strafrechtelijk bewijs, zeker in het geval dat de verklaringen van de verdachte en/of eventuele getuigen geen inzicht geven in hetgeen voor en ten tijde van het begaan van het feit in de verdachte is omgegaan. Of in een dergelijk geval voorbedachte raad bewezen kan worden, hangt dan sterk af van de hierboven bedoelde gelegenheid en van de overige feitelijke omstandigheden van het geval zoals de aard van het feit, de omstandigheden waaronder het is begaan alsmede de gedragingen van de verdachte voor en tijdens het begaan van het feit. Daarbij verdient opmerking dat de enkele omstandigheid dat niet is komen vast te staan dat is gehandeld in een ogenblikkelijke gemoedsopwelling, niet toereikend is om daaraan de gevolgtrekking te verbinden dat sprake is van voorbedachte raad (vgl. HR 15 oktober 2013, ECLI:HR:NL:2013:963, NJ 2014/156).

Het hof heeft zijn oordeel, gelet op hetgeen hiervoor is vooropgesteld met betrekking tot mogelijke contra-indicaties, ontoereikend gemotiveerd, mede in aanmerking genomen dat het hof kennelijk heeft geoordeeld dat de gelegenheid voor de verdachte om na te denken over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en om zich daarvan rekenschap te geven, zich in het bijzonder voordeed, nadat hij was buitengesloten, 'gedurende de bevestiging van de vlinderbom en het gesprek met aangever' ('langer dan een aantal seconden').

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder feit 3 tenlastegelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1560

Zaaknummer: 13/03578

Wetsartikelen: 289 Sr

RECHTSPRAAK

Het gebruik van de IMSI-catcher om de locatie van de verdachte op te sporen is niet omschreven in artikel 126nd (oud) Sv. Via dit artikel mag slechts het nummer van de verdachte worden getraceerd. Naar tekst en strekking sluit het artikel echter niet uit dat de bevoegdheid ook buiten artikel 126nd (oud) Sv mag worden gebruikt. Deze bevoegdheid mag dan alleen worden ingezet indien een beperkte inbreuk wordt gemaakt op de grondrechten van burgers die niet zeer risicovol is voor de integriteit en beheersbaarheid van de opsporing. Het oordeel van het hof dat de inzet van de IMSI-catcher in de gegeven omstandigheden slechts een zo beperkte inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer van de verdachte dat voor dat gebruik artikel 2 (oud) Politiewet 1993 (thans artikel 3 Politiewet 2012) een toereikende wettelijke grondslag biedt, geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting.

Het middel klaagt dat het hof het verweer dat het inzetten van een zogenoemde IMSI-catcher om de verdachte te lokaliseren onrechtmatig was, ten onrechte, althans ontoereikend gemotiveerd, heeft verworpen.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het gaat in deze zaak om het volgende. Bij de opsporing van de verdachte is met toestemming van de officier van justitie een zogenoemde IMSI-catcher ingezet, teneinde het geografisch gebied af te bakenen waarbinnen de gsm-telefoon van de verdachte, waarvan het nummer reeds bekend was, zich bevond. Met behulp van dit middel kan worden bepaald op welke plaats (de gebruiker van) de gsm-telefoon zich bevindt, zonder dat kan worden waargenomen wat de gebruiker doet of zegt. Met behulp van dit middel is de verdachte getraceerd en aangehouden.

Voor zover het middel berust op de opvatting dat de inzet van de zogenoemde IMSI-catcher op de in 3.4 omschreven wijze is geregeld in artikel 126nb (oud) Sv, is deze opvatting onjuist.

Dat artikel betreft immers slechts de bevoegdheid om met behulp van in dat artikel bedoelde apparatuur – waaronder de IMSI-catcher – het nummer te verkrijgen waarmee de gebruiker van een communicatiedienst kan worden geïdentificeerd. Artikel 126nb (oud) Sv en artikel 3.10 (oud) Telecommunicatiewet sluiten naar tekst en strekking niet uit dat de IMSI-catcher ook buiten de daarin genoemde gevallen mag worden gebruikt, zoals om het geografisch gebied af te bakenen waarbinnen (de gebruiker van) de gsm-telefoon zich bevindt.

De onderhavige inzet van de IMSI-catcher is als zodanig niet in een daarop toegesneden wettelijke bepaling geregeld. Voor een niet specifiek in de wet geregelde wijze van opsporing als in deze zaak aan de orde moet worden aangenomen dat de opsporingsambtenaren op grond van artikel 2 (oud) Politiewet 1993 (thans artikel 3 Politiewet 2012) en artikel 141 en 142 Sv, zoals in de rechtspraak van de Hoge Raad uitgelegd, alleen bevoegd zijn haar in te zetten op een wijze die een beperkte inbreuk maakt op grondrechten van burgers en die niet zeer risicovol is voor de integriteit en beheersbaarheid van de opsporing. In het bijzonder kan de toepassing van deze opsporingsmethode jegens de gebruiker van de gsm-telefoon onrechtmatig zijn indien zij in verband met de duur, intensiteit en frequentie ervan geschikt is om een min of meer compleet beeld te verkrijgen van bepaalde aspecten van het persoonlijk leven van de betrokkene.

Het oordeel van het hof dat de inzet van de IMSI-catcher in de gegeven omstandigheden slechts een zo beperkte inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer van de verdachte dat voor dat gebruik artikel 2 (oud) Politiewet 1993 (thans artikel 3 Politiewet 2012) een toereikende wettelijke grondslag biedt, geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Of dat oordeel begrijpelijk is, is afhankelijk van de omstandigheden van het geval. In het onderhavige geval is dat oordeel niet onbegrijpelijk, mede in aanmerking genomen de kennelijk korte duur van de inzet van het apparaat waarvoor toestemming is gegeven door de officier van justitie. Het middel faalt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze zes jaren beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1562

Zaaknummer: 12/01277

Wetsartikelen: 126nb (oud) Sr, 3.10 (oud) Telecommunicatiewet en 2 (oud) Politiewet

RECHTSPRAAK

Het hof heeft kennelijk en niet onbegrijpelijk op grond van het verhandelde ter terechtzitting waaronder de inhoud van de bewijsmiddelen geoordeeld dat het bewezenverklaarde feit met behulp van de bromfiets is begaan.

Het middel komt op tegen 's hofs beslissing tot verbeurdverklaring van de inbeslaggenomen bromfiets Peugeot Ludix 2008 FP-540-R.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het hof heeft kennelijk en niet onbegrijpelijk op grond van het verhandelde ter terechtzitting waaronder de inhoud van de onder 2.2.4 weergegeven bewijsmiddelen, bezien in onderling verband en samenhang, geoordeeld dat de scooter waarover [medeverdachte] verklaart, de onder de verdachte inbeslaggenomen bromfiets Peugeot Ludix betreft. Het oordeel van het hof dat het bewezenverklaarde onder 1 met behulp van deze bromfiets is begaan, is daarom niet onbegrijpelijk. Het middel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Conclusie A-G:

‘Noch uit de processen-verbaal van de terechtzittingen noch uit de stukken die aldaar zijn voorgelezen of waarvan de korte inhoud is meegedeeld kan zonder meer volgen dat, zoals het Hof heeft geoordeeld, het bewezenverklaarde met de inbeslaggenomen brommer is begaan of voorbereid. Het hof heeft in dat opzicht dus niet beslist naar aanleiding van het onderzoek op de terechtzitting. Het hof heeft evenmin inzichtelijk gemaakt waaruit zou blijken dat de bromfiets, Peugeot Ludix 2008 [AA-00-BB] bij het begaan of voorbereiden van het onder 1 bewezenverklaarde zou zijn gebruikt. Hierdoor is het oordeel van het hof dat het bewezenverklaarde met behulp van deze bromfiets is begaan of voorbereid, zonder nadere motivering, die ontbreekt, niet begrijpelijk. Het middel slaagt.’

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1592

Zaaknummer: 13/03174

Wetsartikelen: 36d Sr